

[Udenrigsministeren.]

Det er selve betingelsen for, at De Forenede Nationer kan leve og virke.

Man har også drøftet spørgsmålet, om man skulle flytte De Forenede Nationer. Jeg synes egentlig, at man kunne komme denne tanke i møde ikke ved en besværlig og kostbar forflyttelse af De Forenede Nationers sekretariat, men ved at afholde FN's møder, plenarforsamlinger, i forskellige hovedstæder. Det kan i hvert fald kun være et økonomisk problem at afholde et års FN-forsamling i Moskva, Leningrad, New Delhi, Genève eller Wien. En sådan tanke skulle efter min opfattelse ikke møde nogen modstand fra dansk side.

Det er givet, at De Forenede Nationers struktur behøver reform og tilpasning. Det siger sig selv, at en FN-grundlov, der er skrevet på et tidspunkt, hvor medlemsantallet var det halve af det nuværende, og hvor medlemmernes sammensætning og indbyrdes styrkeforhold var et helt andet end det nuværende, vil ikke være tilstrækkelig duelig i det lange løb; og hvad der især er iøjnefaldende, er vel den stærke underrepræsentation af Afrika og Asien i De Forenede Nationers ledende organer.

I mit indlæg i FN stillede jeg det forslag, at man søgte at udvide medlemsantallet i sikkerhedsrådet og i ECOSOC, eventuelt også i andre organer, og at man sammensatte medlemsantallet således, at man sikrede en ligelig repræsentation af alle regionale grupper. Man kunne tænke sig rent eksempelvis den ordning, at hver gang 10 medlemmer kunne enes om en repræsentant f. eks. til sikkerhedsrådet, var han valgt, d. v. s. at man med 100 medlemmer i De Forenede Nationer skulle have 10 medlemmer i sikkerhedsrådet; man ville ved en sådan valgordning sikre sig større retfærdighed i repræsentationen, end man har i øjeblikket. Det eksempel, jeg nævner her, er naturligvis kun en illustration, det behøver ikke at være netop på den måde; men at disse forhold tages op til alvorlig overvejelse, synes jeg er påkrævet. Det kræver naturligvis en ændring af FN's pagt, og her har hidtil Sovjetunionen stillet sig modvilligt ud fra det synspunkt, at man ikke ville medvirke til nogen ændring af FN's pagt, før Kina var blevet optaget som medlem. Man må håbe, at dette problem vil løse sig, inden alt for mange samlinger er

gået, og jeg håber, det vil løse sig måske allerede i den kommende samling.

Den højtærede statsminister har allerede i sit indlæg omtalt hjælpen til udviklingslandene. Jeg skal kun gøre nogle ganske få supplerende bemærkninger.

Jeg vil for det første sige, at jeg synes, Congoudviklingen i denne sommer har vist os, at økonomisk hjælp og teknisk bistand ikke er tilstrækkeligt; det er afgørende, at der i disse lande, der nu fra at have været koloniområder går over til at være frie, selvstyrende lande, findes et tilstrækkeligt stort antal kvinder og mænd, der har en uddannelse, der kvalificerer dem til at regere og administrere deres eget land. Derfor tror jeg, at hjælp til undervisningsmæssige formål får voksende betydning, og jeg er meget tilfreds med de bemærkninger, det ærede medlem hr. Poul Møller gjorde herom.

Som den højtærede statsminister nævnte det, er der givet tilbud om øget dansk bidrag til Technical Assistance og til Special Fonds, og det er endvidere regeringens hensigt, som det også er sagt over for De Forenede Nationers generalforsamling, at søge de bevilgende myndigheder om et passende bidrag til FN's fond for Congo.

Jeg tror endelig, man i spørgsmålet om udviklingslandene skal være opmærksom på et tredje sæt af problemer, som statsministeren også strejfede, nemlig den høje grad af protektionisme, der præger en række landes handelspolitik, en protektionisme, som netop rammer råvarer og landbrugsvarer og dermed ofte netop vil ramme udviklingslandene. Vi fra dansk side har en ganske særlig interesse i netop i disse spørgsmål at stille os solidarisk med udviklingslandene for en mere liberal handelspolitik. At det også gælder områder som luftfart og skibsfart, vil jeg gerne understrege, på samme måde som statsministeren gjorde det. Det vil sikkert være det høje ting bekendt, at under Hans Majestæt Kongens rejse i USA har jeg haft lejlighed til at nævne disse problemer på rette sted i regeringshovedstaden i De Forenede Stater.

Jeg tror, det endnu er for tidligt at drage nogen politisk konklusion vedrørende slutresultatet af denne dramatiske FN-samling. Jeg vil undlade at forsøge at give en sådan vurdering. Endnu har vi halvdelen af samlingen tilbage, og det egentlige arbejde i komitéerne er først begyndt nu.